

DUNA-TISZA MEDENCE

612. SZEGED AGGLOMERÁLÓDÓ TÉRSÉGE TÁJKARAKTER-TERÜLET

613. ALSÓ-TISZA MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET

Szeged agglomerálódó térsége tájkarakter-területe központi településének környékét az ette egykor kiemelt fontosságú folyami átkelővé, hogy itt a Tisza és a Maros összefolyásánál viszonylag közel kerül egymáshoz a Maros hordalékkúp és a

Duna-Tisza közti homokhátság árvízmentes térszíne. Ma már a város agglomerációs fejlődése átterjedt a Tiszától délkeletre, Újszegedre, továbbá északi és nyugati irányba is. A településfejlődési irányokat továbbra is befolyásolja a mélyen fekvő, vízjárta részek elkerülése. Tájföldrajzi szempontból a szóban forgó térség a Csongrád-Szegedi-sík, a Röske-Titeli-sík, valamint a Marosszög és a Maros menti sík megnevezésű kistajak határán fekszik. Területe 76,8 km².

A Tiszát kísérő tájak közötti egyértelmű hasonlóság ellenére tájkarakter szempontjából indokolt a hosszú tiszamenti terület szakaszokra osztani. Az Alsó-Tisza mente tájkarakter-terület dél-alföldi, Tiszaföldváltól az országhatárig húzódó részén – az északabbra lévő szakaszal ellentétben – kissé összeszűkült a folyó által szabadon bejárt nyílt ártér, ezáltal valamivel „völgyszerűbb” lett a domborzat. A folyó itt kissé gyorsabb folyása révén kanyarogva bevágódó dinamikájú volt. A szűkebb meder miatt a szabályozások után nagyobb területet lehetett szántóföldi művelésbe vonni, a vízjárta területek miatt ugyanakkor a szántódomináns területek mintázata is mozaikos maradt. Itt található a Tisza mentén a legnagyobb méretű morotvák erdő-vízdomináns, és a szikes tavak vizes-gyepes mozaikos területei is. A folyó mentén megmaradt ártéri erdők és a szikes foltok természetvédelmi szempontból fontos élőhelyek. A tájföldrajzi beosztás szerint a terület részei a Csongrád-Szegedi-, illetve Röske-Titeli-síkok. Területe 1223,0 km².

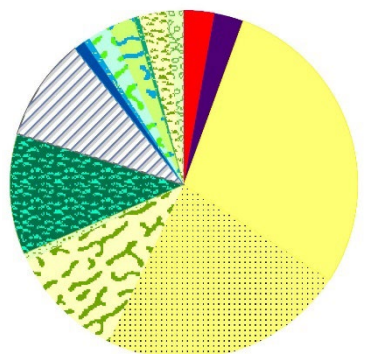
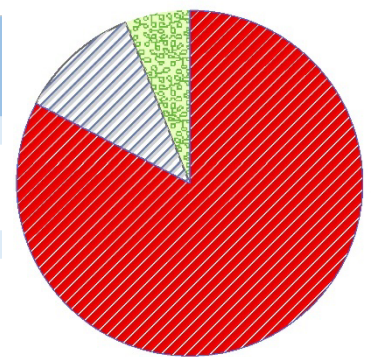
Fotó: Csorba Péter (Szeged, 2017)

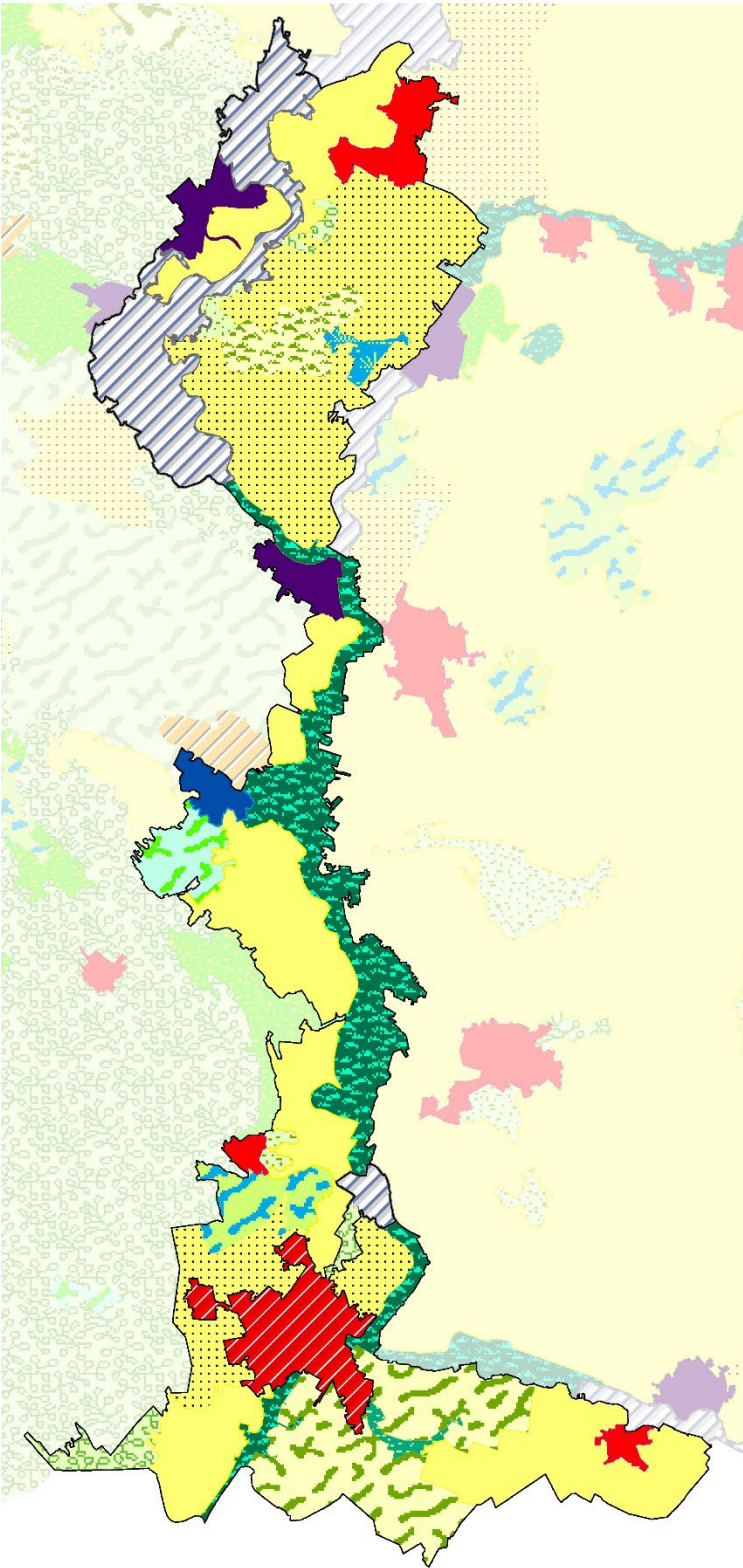
Fotó: Csorba Péter (Csongrád-Szegedi sík, Tiszaalpár, 2016)

Szeged agglomerálódó térsége és az Alsó-Tisza mente tájkarakter-területen előforduló tájkarakter-típusok

Tájkarakter-típusok	Össz-terület (km ²)	Terület-arány (%)	Folt-szám	Átlagos foltméret (km ²)	Szórás (km ²)
Szeged agglomerálódó térsége	76,79	100,00%	3	25,60	26,81
Agglomerálódó nagyvárosi táj	63,43	82,61%	1	63,43	0,00
Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel	8,71	11,34%	1	8,71	0,00
Változatos felszínborítású síksági táj	4,65	6,05%	1	4,65	0,00
Alsó-Tisza mente	1223,01	100,00%	32	38,22	43,71
Települési táj síkságon	34,61	2,83%	3	11,54	8,82
Települési táj vízparton	33,30	2,72%	2	16,65	1,60
Szántódomináns, homogén síksági táj	350,47	28,66%	8	43,81	25,86
Szántódomináns, mozaikos síksági táj	279,98	22,89%	3	93,33	82,45
Szántódomináns, mozaikos síksági táj, gyep- és erdőfoltokkal	130,11	10,64%	2	65,05	16,95
Gyepdomináns, mozaikos síksági táj	9,70	0,79%	2	4,85	0,74
Erdő-vízdomináns folyótáj	136,58	11,17%	3	45,53	50,04
Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel	116,86	9,56%	1	116,86	0,00
Tavi táj	12,63	1,03%	1	12,63	0,00
Vízdomináns mozaikos síksági táj	6,93	0,57%	1	6,93	0,00
Gyep-vízdomináns síksági táj	25,11	2,05%	1	25,11	0,00
Gyepes, mozaikos síksági táj, vizek jelentős előfordulásával	29,88	2,44%	1	29,88	0,00
Gyep-víz-erdőmozaikos síksági táj	6,04	0,49%	1	6,04	0,00
Erdő-agrármozaikos síksági táj	31,13	2,55%	1	31,13	0,00
Változatos felszínborítású síksági táj	19,67	1,61%	2	9,84	5,44

- Agglomerálódó nagyvárosi táj
- Erdő-agrármozaikos síksági táj
- Erdő-vízdomináns folyótáj
- Gyep-víz-erdőmozaikos síksági táj
- Gyep-vízdomináns síksági táj
- Gyepdomináns, mozaikos síksági táj
- Gyepes, mozaikos síksági táj, vizek jelentős előfordulásával
- Szántódomináns, homogén síksági táj
- Szántódomináns, mozaikos síksági táj
- Szántódomináns, mozaikos síksági táj, gyep- és erdőfoltokkal
- Tavi táj
- Települési táj síkságon
- Települési táj vízparton
- Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel
- Változatos felszínborítású síksági táj
- Vízdomináns mozaikos síksági táj

1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

Fotó: Csorba Péter(Röszke, 2017)

A SZEGED AGGLOMERÁLÓDÓ TÉRSÉGE TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

A ALSÓ-TISZA MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

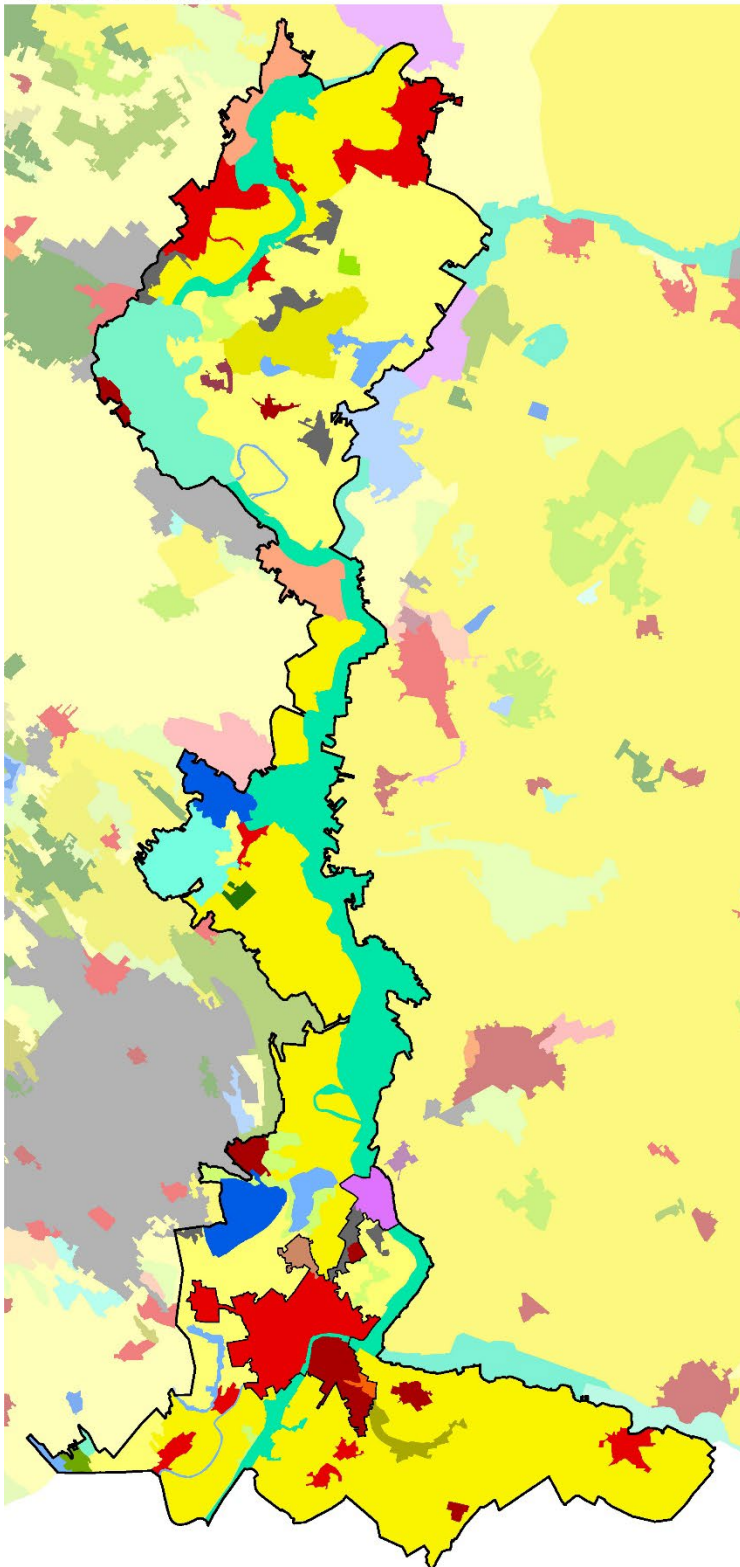
I/1. Domborzat

A táj domináns domborzati típusa a tagolatlan alacsony síkság, amelynek területi aránya 60%. Emellett jelentős még az enyhén tagolt alacsony síkság részesedése is (39%).

A táj domináns domborzati típusa az enyhén tagolt alacsony síkság, amelynek területi aránya közel 54%. Emellett jelentős még a tagolatlan alacsony síkság kiterjedése (44%).

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/1. térkép)

I/2. Komplex felszínborítás-típusok

- 1000 - Településdomináns homogén
- 1001 - Településdomináns mozaikos
- 1231 - Település-agrár-mozaik
- 1251 - Település-agrár-erdőmozaik
- 1401 - Település-gyepmozaik
- 1561 - Település-erdő-vízmozaik
- 2000 - Szántódomináns homogén
- 2001 - Szántódomináns mozaikos
- 2451 - Agrár-erdőmozaik
- 3001 - Kertdomináns jellemzően mozaikos
- 4000 - Gyepdomináns homogén
- 4001 - Gyepdomináns mozaikos
- 4501 - Gyep-erdőmozaik
- 4601 - Gyep-víz mozaik
- 5000 - Erdődomináns homogén
- 5001 - Erdődomináns mozaikos
- 5601 - Erdő-vízmozaik
- 6000 - Vízdomináns homogén
- 6001 - Vízdomináns mozaikos
- 6541 - Víz-erdő-agrármozaik
- 7001 - Dominancia nélküli

1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarak-ter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/2. térkép)

TERMÉSZETI JELLEMZŐK

II/1. Éghajlati körzetek

A tájkarakter terület teljes egésze meleg-száraz éghajlati körzetbe tartozik. A tájkarakter terület teljes egésze meleg-száraz éghajlati körzetbe tartozik.
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/1. térkép)

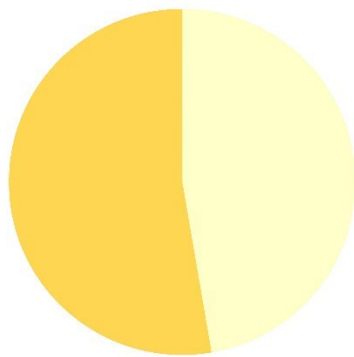
II/2. Tengerszint feletti magasság

A tengerszint feletti magasság a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző magassági értékek leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/2. térkép)

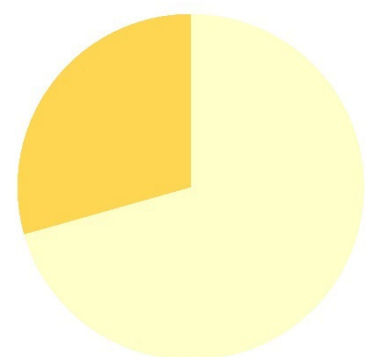
II/3. Relief

A relief a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző felszín-mozgalmassági jellemzők leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/3. térkép)

II/4. Alapkőzet

Kőzet név	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	100,00%
glaciális és alluviális üledék	47,30%
löszös üledék	52,70%
Alsó-Tisza mente	100,00%
glaciális és alluviális üledék	70,61%
löszös üledék	29,39%

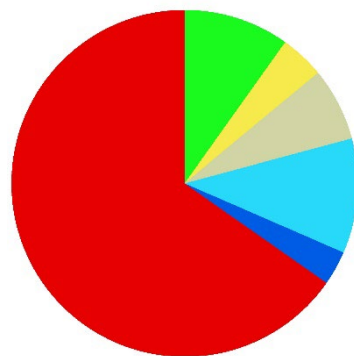
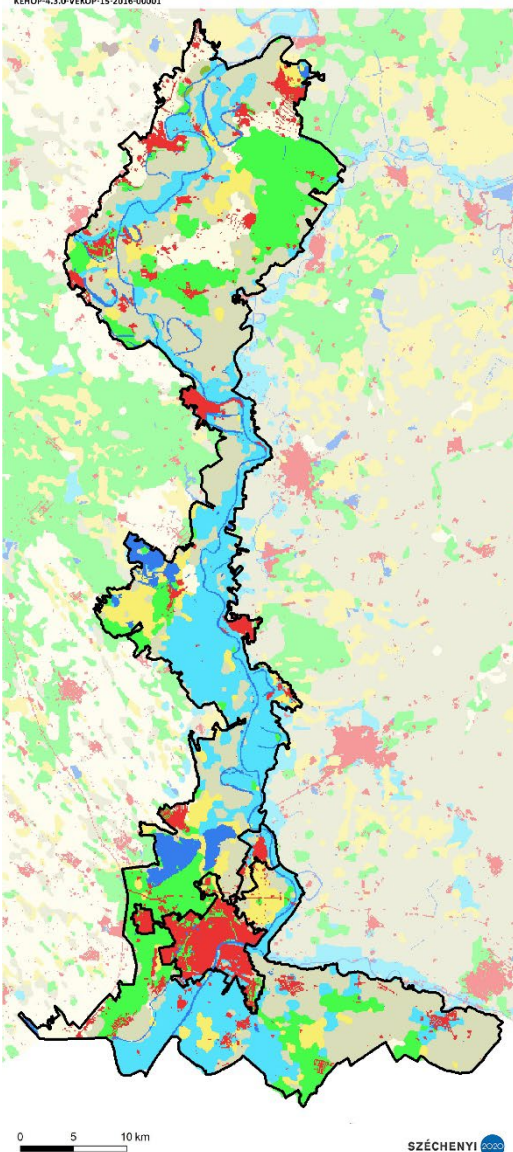

A területet fele-fele arányában alluviális és a löszös üledék borítja.

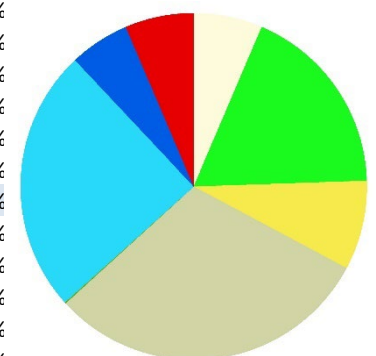
A táj meghatározó kőzettípusai az alluviális üledékek közé tartoznak, amelyek a terület több, mint kétharmadát borítják. Szeged környékén és a táj északkeleti részén löszös üledékek találhatók. Ezek aránya mintegy 30%-os.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/4. térkép)

II/5. Talajtípusok

Talajtípus	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	100,00%
Beépített terület	65,27%
Öntés és lejtőhordalék talajok	10,69%
Csernozjom talajok	9,87%
Réti talajok	6,84%
Szikes talajok	4,13%
Nyílt vízfelszín	3,21%
Alsó-Tisza mente	100,00%
Réti talajok	30,45%
Öntés és lejtőhordalék talajok	24,64%
Csernozjom talajok	18,04%
Szikes talajok	8,34%
Váztalajok	6,42%
Beépített terület	6,41%
Nyílt vízfelszín	5,60%
Láptalajok	0,10%

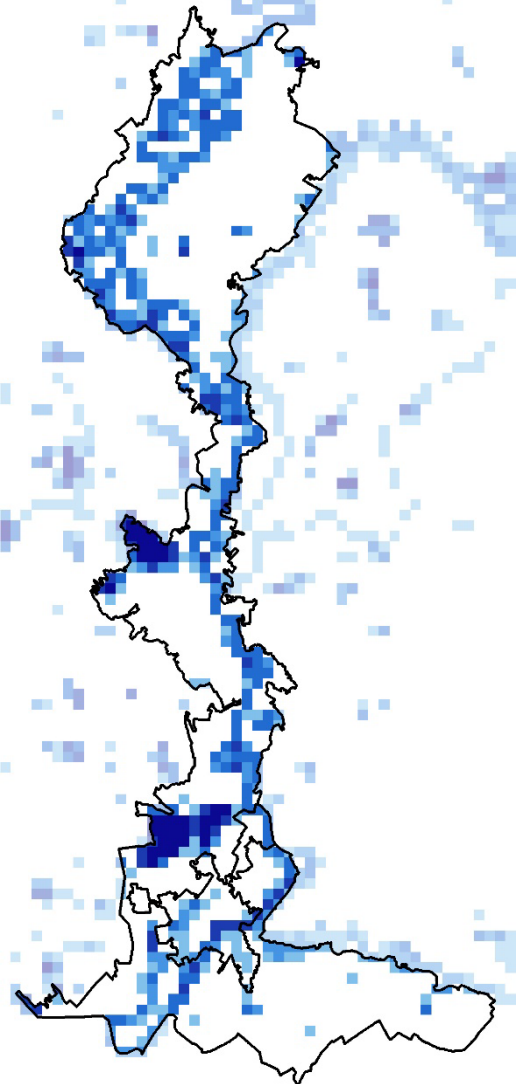
A terület nagy része beépített. A fennmaradó részen az öntés- és a réti talajok a meghatározóak.

Változatos talajtakarójú terület. Ugyanakkor a réti- és öntéstalajok jellemzik a táj nagy részét (együttesen több, mint 50%-át). Emellett jelentős a csernozjom talajokkal borított terület nagysága is, ezek főképp a terület északkeleti részén találhatók.

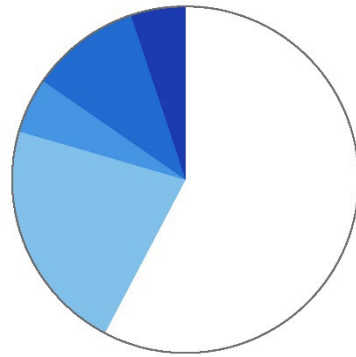
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/5. térkép)

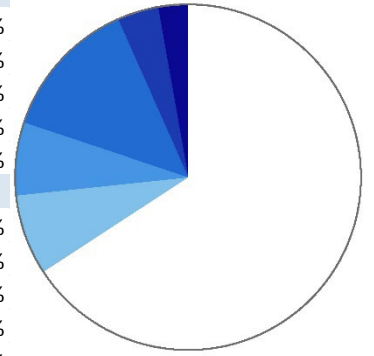
II/6. Felszíni vizek területaránya

0 5 10 km

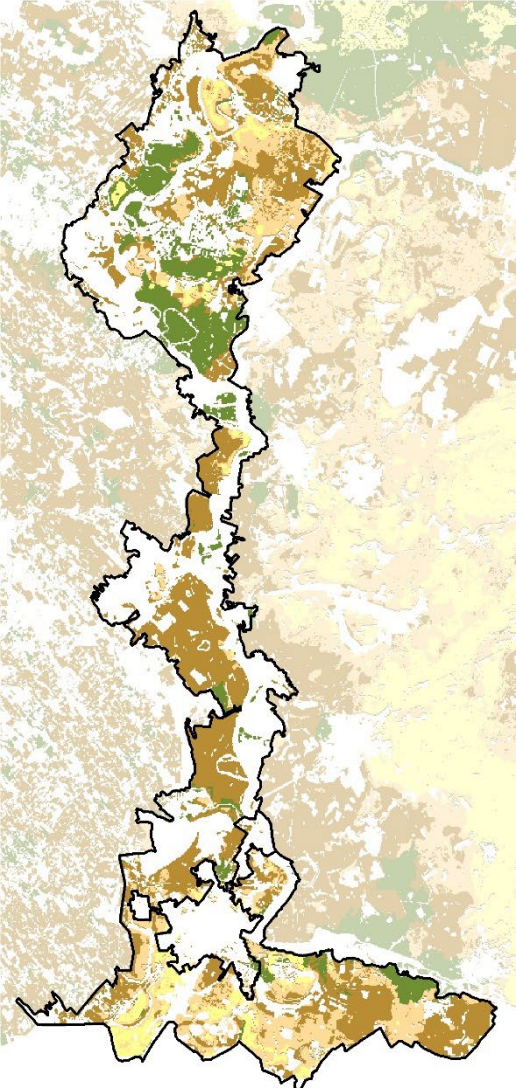

Felszíni vizek területaránya	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
0-1% - nincs, elenyésző	57,69%
1-5% - alacsony	21,79%
5-10% - közepes	5,13%
10-20% - magas	10,26%
20-50% - nagyon magas	5,13%
Alsó-Tisza mente	
0-1% - nincs, elenyésző	65,76%
1-5% - alacsony	7,55%
5-10% - közepes	6,81%
10-20% - magas	13,22%
20-50% - nagyon magas	3,86%
50-100% - meghatározó	2,79%

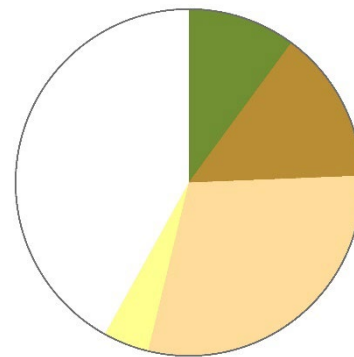
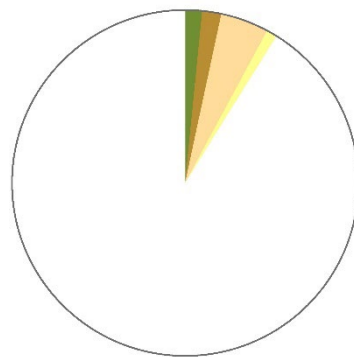
A felszíni vizek aránya a tájban magas, 0,034 km²/km². A felszíni vizek aránya a tájban magas, 0,059 km²/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/6. térkép)

II/7. Ökotípusos földhasználat

0 5 10 km

Ökotípusos földhasználat	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
kiváló termőhelyi adottságú szántó	1,00%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	1,78%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	4,49%
erdőtelepítésre javasolt terület	1,58%
Alsó-Tisza mente	
kiváló termőhelyi adottságú szántó	4,28%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	14,28%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	29,41%
erdőtelepítésre javasolt terület	10,08%

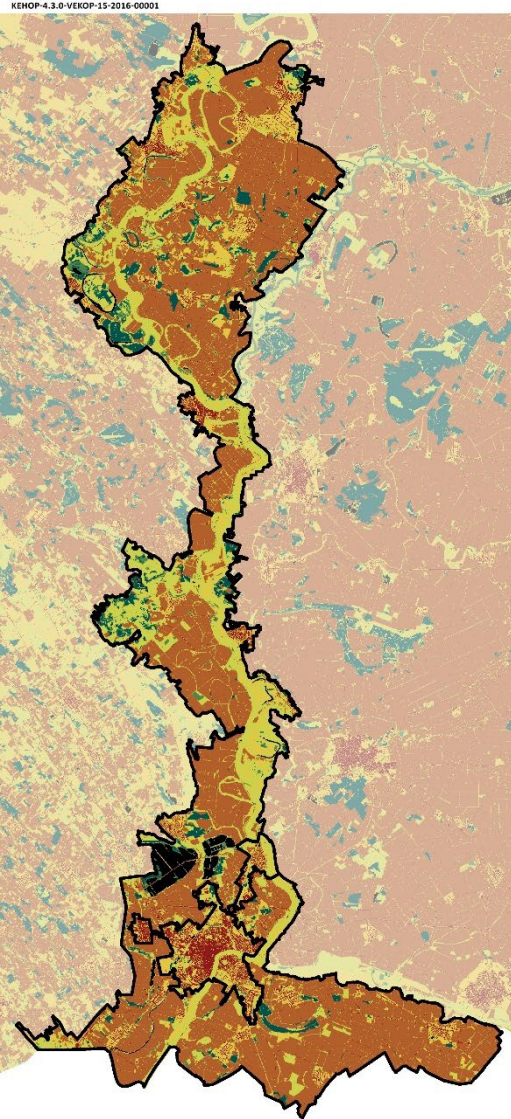

Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének hozzávetőlegesen 1,5 %-án erdősítés javasolt, a terület 4,5 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/7. térkép)

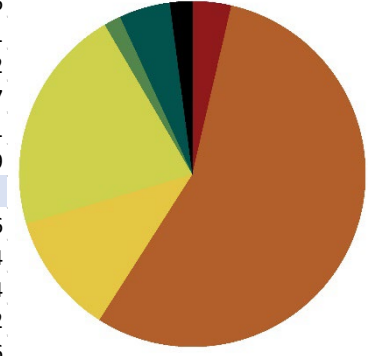
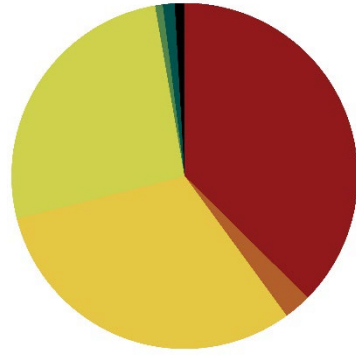
Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének 10 %-án erdősítés javasolt, a terület közel 30 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt.

II/8. Ökológiai állapot

0 5 10 km

Ökológiai állapot	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
Mesterséges felszín	37,4
Rossz ökológiai állapot	2,6
Kedvezőtlen ökológiai állapot	31,1
Közepes ökológiai állapot	26,2
Jó ökológiai állapot	0,7
Kiváló ökológiai állapot	1,1
Adathiány	0,9
Alsó-Tisza mente	
Mesterséges felszín	3,6
Rossz ökológiai állapot	55,4
Kedvezőtlen ökológiai állapot	11,4
Közepes ökológiai állapot	21,2
Jó ökológiai állapot	1,6
Kiváló ökológiai állapot	4,8
Adathiány	2,1

A beépített területek (37%), a kedvezőtlen állapotú (31%) és a közepes állapotú (26%) területek jelennek meg magas arányban, a rossz állapotú, a jó állapotú és a kiváló állapotú területek összaránya 5% alatt van.

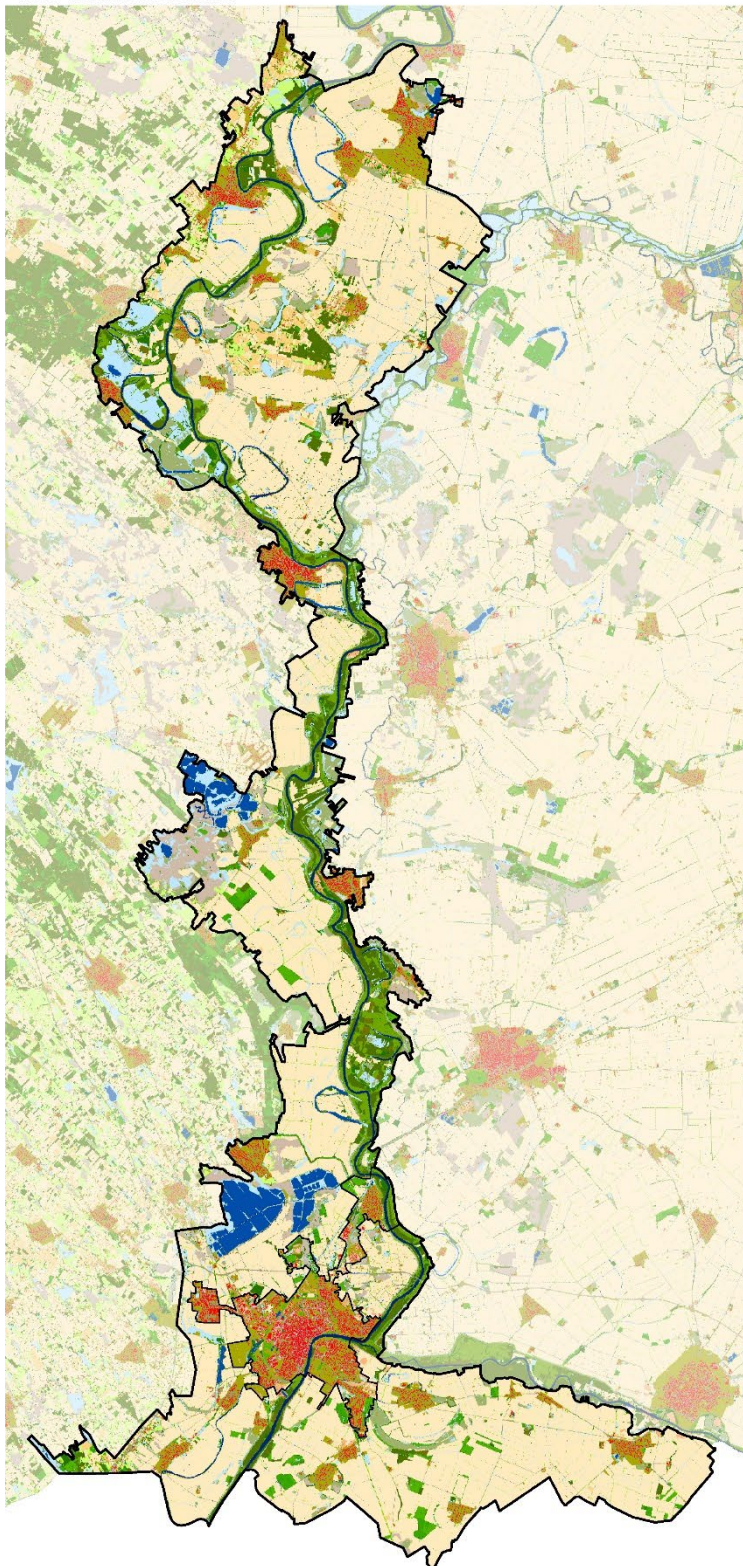
A rossz állapotú területek dominálnak (55%), ezenfelül a közepes állapotú (21%) és a kedvezőtlen állapotú (11%) területek vannak jelen nagyobb arányban, a kiváló állapotú területek aránya viszonylag magas (5%).

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/8. térkép)

FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép (2. szint)

- 11 : Épületek
- 12 : Utak és vasutak
- 13 : Egyéb burkolt vagy burkolatlan mesterséges felületek
- 14 : Zöldfelületek mesterséges környezetben
- 21 : Szántóföldek
- 22 : Állandó kultúrák
- 23 : Komplex területek
- 31 : Homoki gyepek
- 32 : Szikes és szikesedésre hajlamos gyepek
- 33 : Sziklakibúvásokkal tarkított gyepek
- 34 : Zárt gyepek kötött talajon vagy domb és hegyvidéken
- 35 : Máshová nem besorolható lágyszárú növényzet
- 41 : Többetvízhatástól független (TVFLN) erdők
- 42 : Természetesebb galériaerdők
- 43 : Egyéb vízhatás alatt álló (TVHA) erdők
- 44 : Idegenhonos fajok dominálta erdők, faültvények
- 45 : Erdőként nyilvántartott faállomány nélküli, vagy felújítás alatt álló területek
- 46 : Máshová nem besorolható fás szárú növényzet
- 51 : Lágyszárú dominanciájú vizes élőhelyek
- 52 : Fás szárú dominanciájú vizes élőhelyek
- 61 : Állóvizek
- 62 : Vízfolyások

1:500 000
0 5 10 km

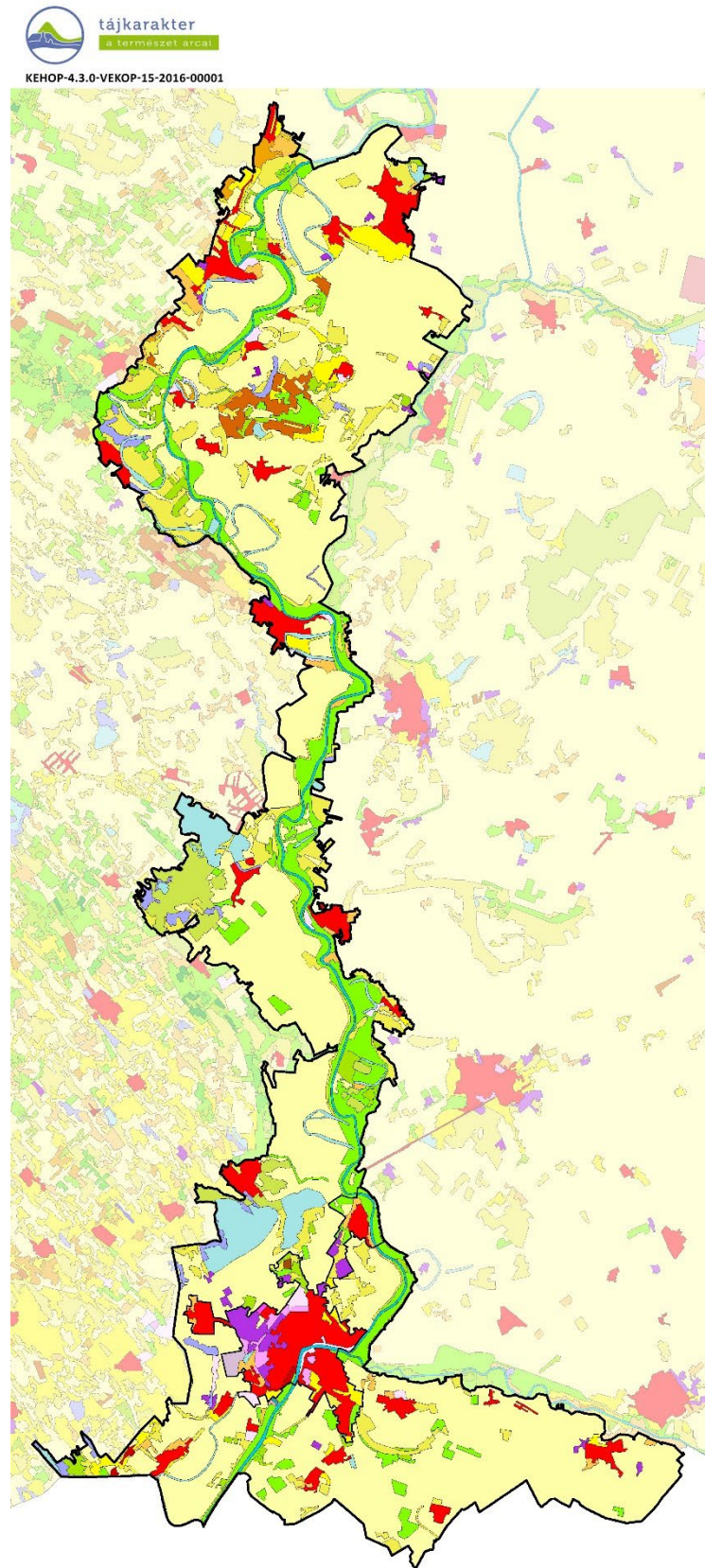
SZÉCHENYI 2020

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/9. térkép)

II/10. CORINE felszínborítás

- Összefüggő településszerkezet
- Nem összefüggő településszerkezet
- Ipari vagy kereskedelmi területek
- Út - és vasúthálózat és csatlakozó területek
- Kikötők
- Repülőterek
- Nyersanyag kitermelés
- Lerakóhelyek, meddőhányók
- Építési munkahelyek
- Városi zöldterületek
- Sport-, szabadidő- és üdülőterületek
- Nem öntözött szántóföldek
- Rizsföldek
- Szőlők
- Gyümölcsösök, bogyósok
- Rét, legelő
- Komplex művelési szerkezet
- Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes növényzettel
- Lomblevelű erdők
- Tülevelű erdők
- Vegyes erdők
- Természetes gyepek, természetközeli rétek
- Átmeneti erdős-cserjés területek
- Ritkás növényzet
- Szárazföldi mocsarak
- Tőzeglápok
- Folyóvizek, vízi utak
- Állóvizek

1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

AGRÁRMINISZTERIUM LECHNER ORMOS IMRE ALAPÍTVÁNY Meddián MAGYARORSZÁG KORMÁNYA Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alap BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/10. térkép)

II/11. Felszínborítás-átalakulás típusok

Felszínborítás stabilitás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	19	100,00%
1 - Stabil	6	31,58%
2 - Kvázi stabil	4	21,05%
3 - Lépcsőzetes	3	15,79%
4 - Ciklikus	1	5,26%
5 - Dinamikus	5	26,32%
Alsó-Tisza mente	300	100,00%
1 - Stabil	125	41,67%
2 - Kvázi stabil	90	30,00%
3 - Lépcsőzetes	42	14,00%
4 - Ciklikus	10	3,33%
5 - Dinamikus	33	11,00%

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/11. térkép)

II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege

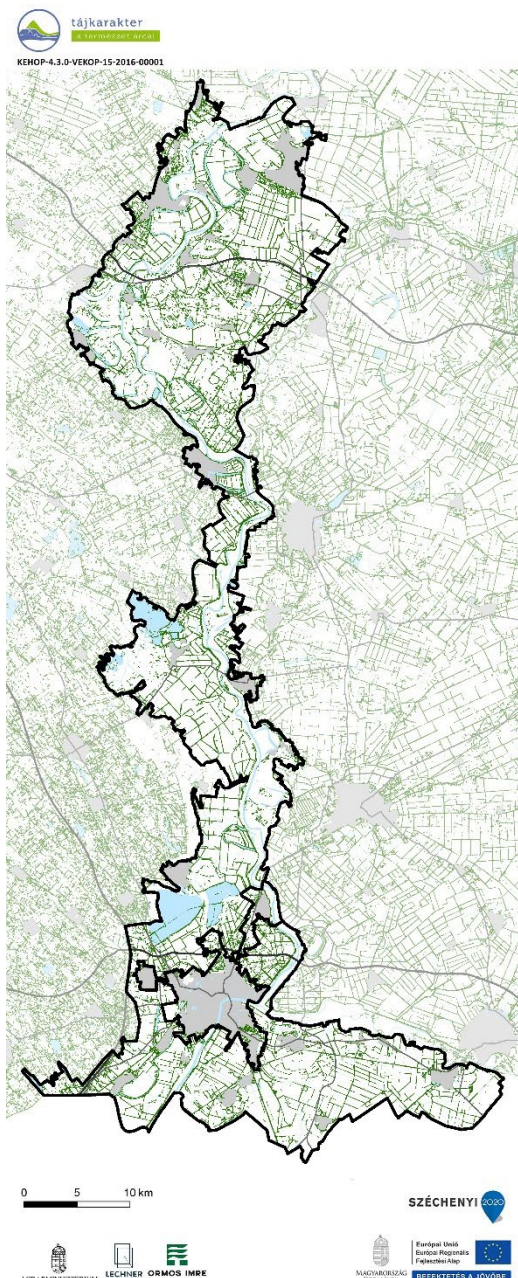

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/12. térkép)

II/13.-16. Stabil felszínborítású területek (stabil településterület, stabil szántó-, kert-, szőlőterület, stabil erdőterület, stabil gyepterület és vízfelszín)

(Az indikátorok országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/13.-16. térkép)

II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége

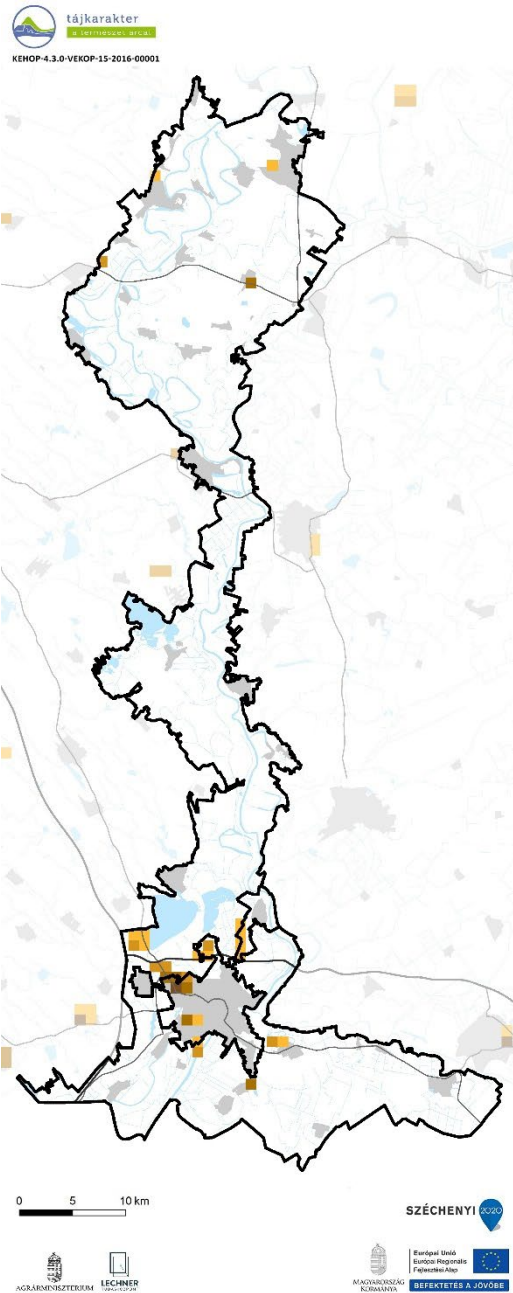

Zöld vonalas elemekben közepes ellátottságú terület. Zöld vonalas elemekben gazdag terület.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/17. térkép)

II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018)

Beépítettség növekedése (1990-2018)	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
0%	86,74%
1-6%	6,03%
6-10%	2,19%
10-20%	3,74%
20-40%	1,30%
Alsó-Tisza mente	
0%	98,49%
1-6%	0,74%
6-10%	0,51%
10-20%	0,26%
20-40%	0,00%

1990-2018 között új települési területek kialakulása jelentős volt. A terület közel 13%-át érintette.

1990-2018 között a terület 2 %-át érintette új települési területek kialakulása, elsősorban a Szegeddel szomszédos részeken.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/18. térkép)

II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége

Közlekedési hálózat sűrűsége	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
0-0,44 km/km ²	35,90%
0,44-1,56 km/km ²	38,46%
1,56-9,44 km/km ²	25,64%

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban magas, 1,08 km/km².

Közlekedési hálózat sűrűsége	Területarány (%)
Alsó-Tisza mente	
0-0,44 km/km ²	81,36%
0,44-1,56 km/km ²	15,68%
1,56-9,44 km/km ²	2,96%

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban alacsony, 0,23 km/km².

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/19. térkép)

II/20. Roncsolt területek aránya (külfertéses bánya, hulladéklerakó)

Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területhez viszonyított aránya jóval az országos átlag felett van, tájalakító hatásuk jelentős.

Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területhez viszonyított aránya az országos átlag alatti, nem jelentős.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/20. térkép)

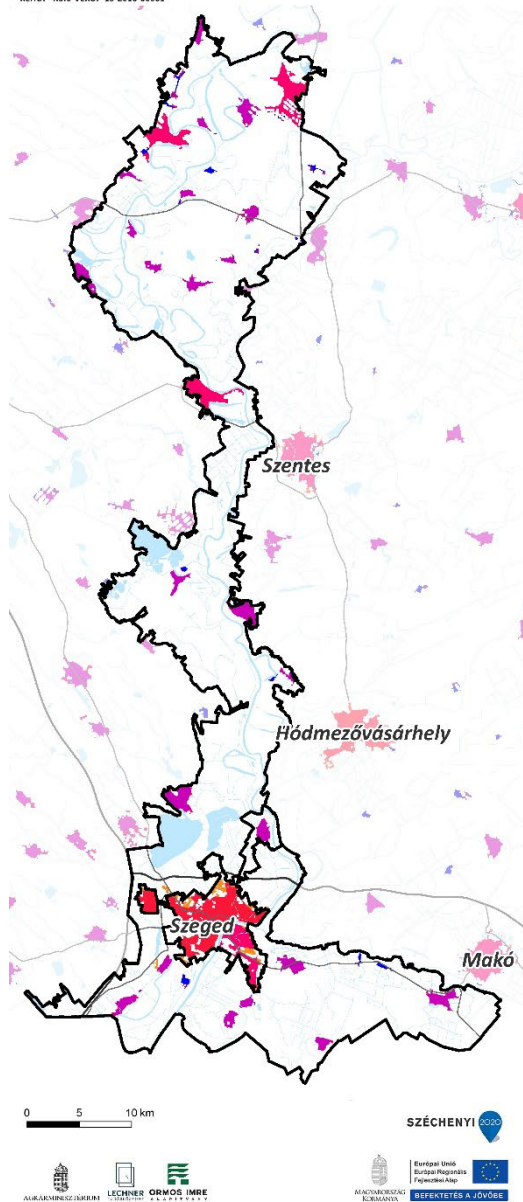

ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

II/21. Település-sűrűség (belterületi beépített területek eloszlása) (Alsó-Tisza mente)

A településhálózat átlagos sűrűségű (0,11 db/km²). (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/21. térkép)

II/22. Településméret (átlagos belterületi települési terület mérete) (Alsó-Tisza mente)

TELEPÜLÉS MÉRETKATEGÓRIÁJA

- 1 (0-0,48 km²)
- 2 (0,48-4,8 km²)
- 3 (4,8-14 km²)
- 4 (14-35 km²)
- 5 (35-80 km²)
- 6 (80-215 km²)
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Vízgazdálkodási térség (OTRT)

Az Alsó-Tisza mente területe a beépített térség tekintetében átmeneti jellegű térség, három különböző beépítési mintázatú terület hatása érvényesül, egyenletesen eloszló, változatos méretű településekből álló mintázatot kialakítva. A térség beépítettségét hasonló területi részesedési arányban töltik fel a különböző településméret kategóriák, az 1-es átlagosan 2,9 ha, a 2-es átlagosan 119,2 ha, a 3-as átlagosan 589,5 ha méretű településekkel. 4-es és 5-ös településméret nem található az egységben. A legnagyobb település 7,02 km², a 4 km²-t meghaladó települések száma 3 db, míg a nagyterjedésű települési terek száma 1 db. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/22. térkép)

II/23. Külterületi szórványbeépítés sűrűsége (Alsó-Tisza mente)

A szórványok eloszlása a sűrű (1,17 db/km²). Egy belterületi egységhez 6 db, jellemzően kisebb méretű külterületi beépített folt tartozik. A szórványok a településeket gyűrű szerűen övezik. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/23. térkép)

II/24. Nagy kiterjedésű települési tér

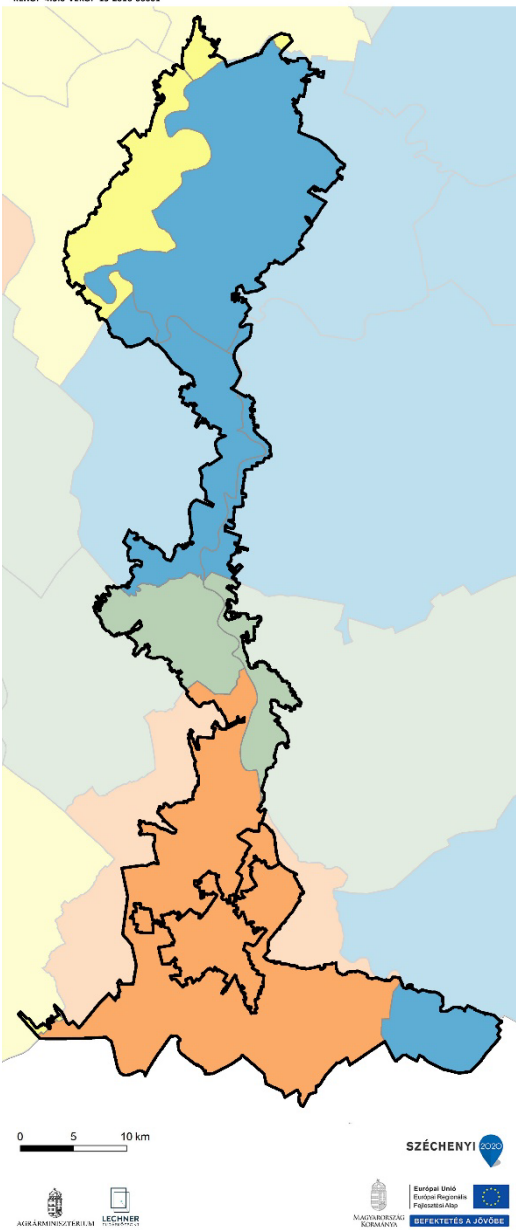
Nagy kiterjedésű települési tér	
Szeged agglomerálódó térsége	
Érintett települések száma	11 db
Magas épületek aránya a beépített területeken belül	4,34%
Zöldfelületek aránya	34,76%

Szeged agglomerálódó térsége változatosan kapcsolódó, nagy méretű települési egységekből álló, nagyvárosias sűrűségű terület. A településekre a jelentős magasházás beépítettség jellemző, a zöldfelületek aránya átlagos.

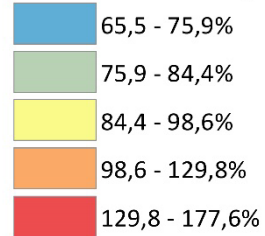
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/24. térkép)

II/25. Népegységváltozás

NÉPESSÉGVÁLTOZÁS (1980-2019)

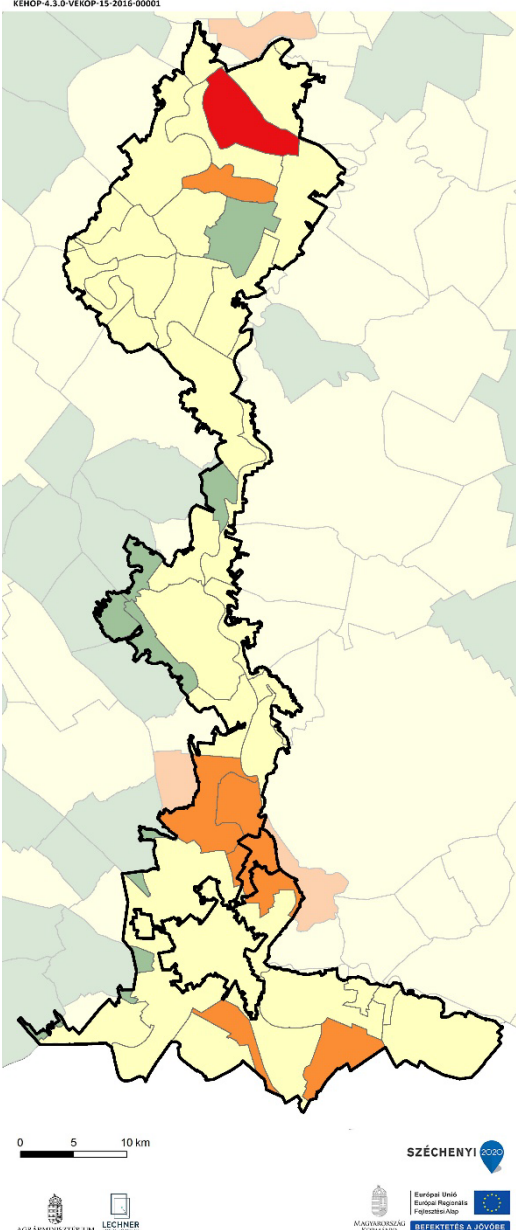

Szeged agglomerálódó térségét az elmúlt 40 év adatai alapján kis mértékű népességcsökkenés jellemezte.

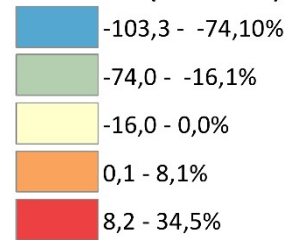
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/25. térkép)

Az Alsó-Tisza mente térségén belül a népességváltozás folyamatait a Szegedtől való távolság határozza meg. Míg a Szegedhez közel eső településeken a népesség stagnált az elmúlt 40 évben, addig Szegedtől távolodva egyre jelentősebb mértékű a népesség csökkenése.

II/26. Külterületi lakosok arányának változása

KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA (1980-2011)

Szeged agglomerálódó térségében a külterületi lakosok aránya a legutóbbi népszámlálás adata alapján csökkent.

Az Alsó-Tisza mentén a külterületi lakosok aránya a települések többségénél csökkent, néhány település esetében – főként Szeged és Szolnok térségében – azonban növekedés volt megfigyelhető (pl.: Algyő, Cibakháza).

II/27. Néprajzi táj

Szeged néprajzi értelemben is kiemelt jelentőségű település. A lehatárolás a nagyvárosi területeket fedt le.

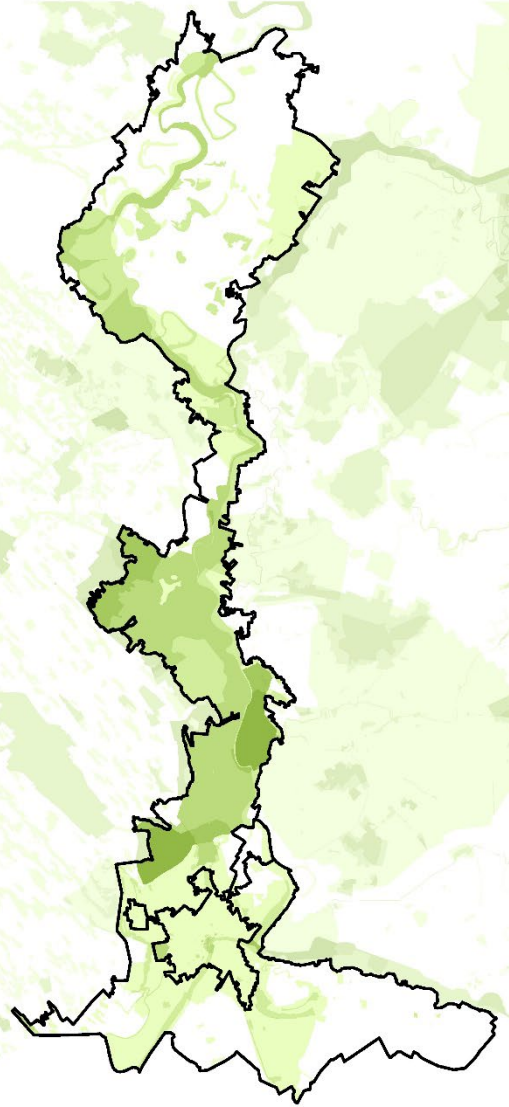
Magában foglalja a Tiszaszug néprajzi táját. A hagyományos településközpontok szabálytalanabb, halmazos szerkezetűek. Csongrádon a mezővárosi jellegzetességek fontosak. Itt említhetők a jelentős szőlőterületek is. Hagyományosan tanyák vannak a külterületeken.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/27. térkép)

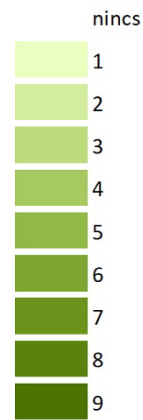
II/28. Természeti és kulturális örökség

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

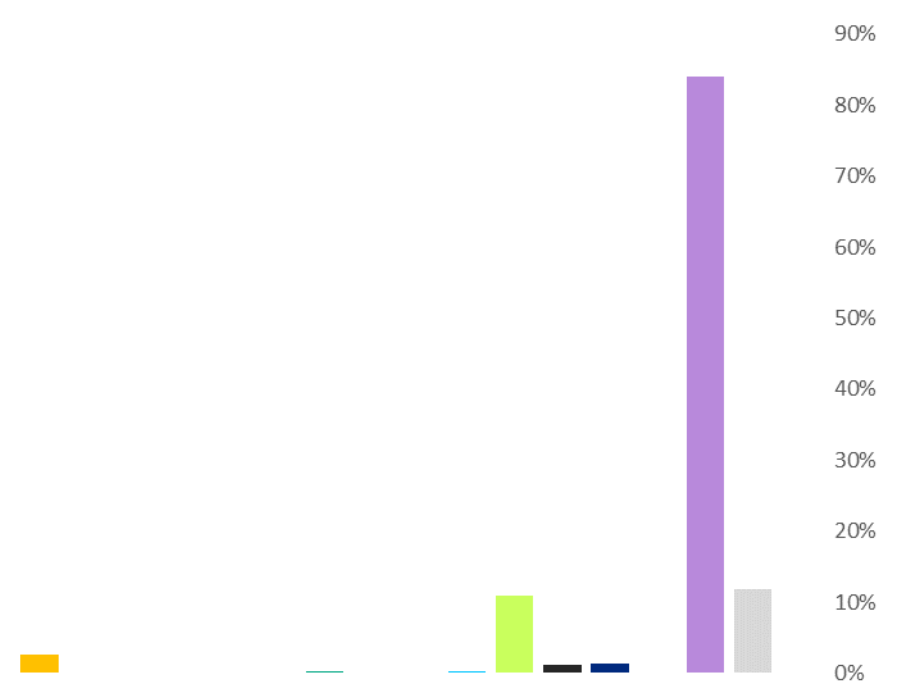

TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
Védelmi célú területi lehatárolások száma

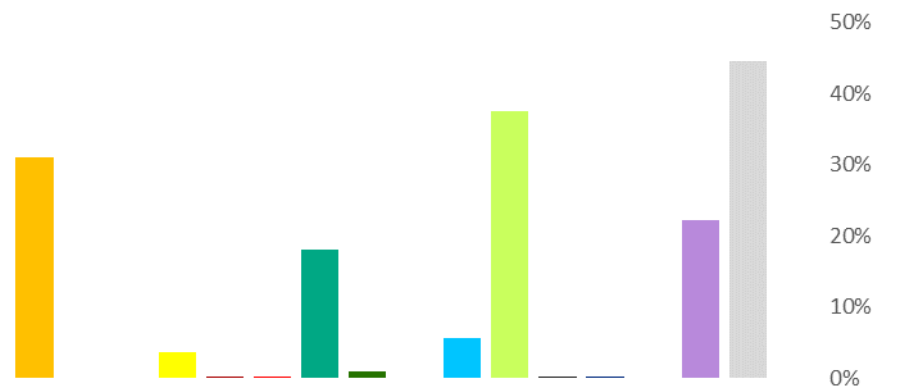

Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	76,79	100,00%
Natura 2000 terület	1,94	2,53%
Barláng védőövezet	0,00	0,00%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	0,00	0,00%
Természeti emlék	0,00	0,00%
Természetvédelmi terület	0,00	0,00%
Tájvédelmi körzet	0,00	0,00%
Nemzeti park	0,00	0,00%
MAB bioszféra rezervátum	0,00	0,00%
Ramsari terület	0,00	0,00%
Nemzeti ökológiai hálózat	8,43	10,98%
Országos védettségű kulturális örökség	0,90	1,18%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	1,10	1,43%
Világörökség terület	0,00	0,00%
Világörökség várományos terület	64,47	83,96%
Nem védett terület	9,13	11,90%

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/28. térkép)

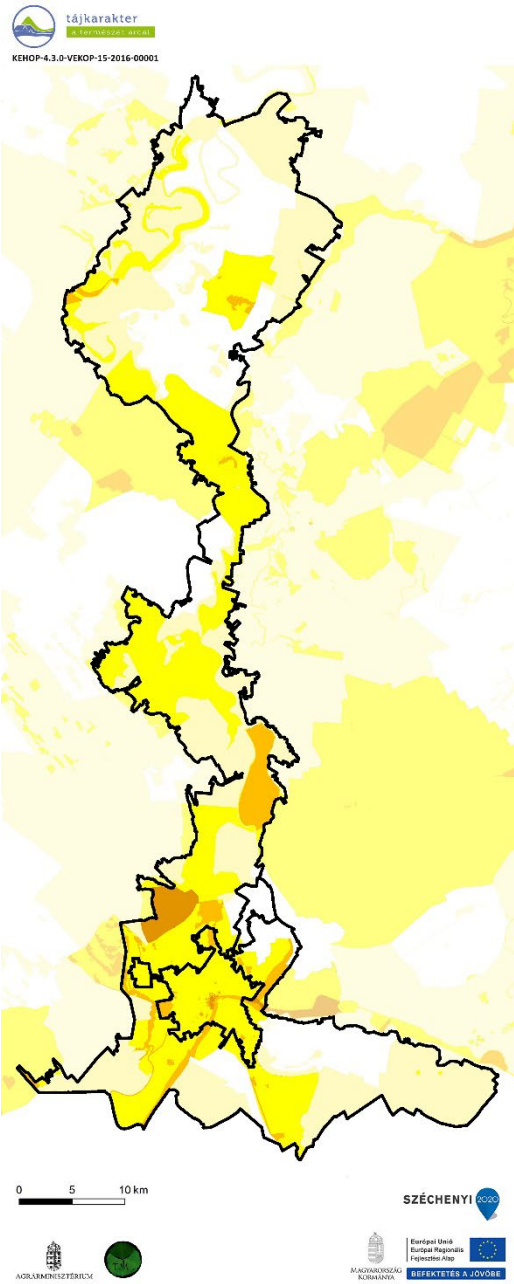

Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Alsó-Tisza mente	1223,00	100,00%
Natura 2000 terület	379,44	31,03%
Barláng védőövezet	0,00	0,00%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	44,38	3,63%
Természeti emlék	0,01	0,00%
Természetvédelmi terület	0,59	0,05%
Tájvédelmi körzet	221,31	18,10%
Nemzeti park	10,55	0,86%
MAB bioszféra rezervátum	0,00	0,00%
Ramsari terület	67,54	5,52%
Nemzeti ökológiai hálózat	460,10	37,62%
Országos védettségű kulturális örökség	0,24	0,02%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	1,97	0,16%
Világörökség terület	0,00	0,00%
Világörökség várományos terület	271,34	22,19%
Nem védett terület	545,08	44,57%

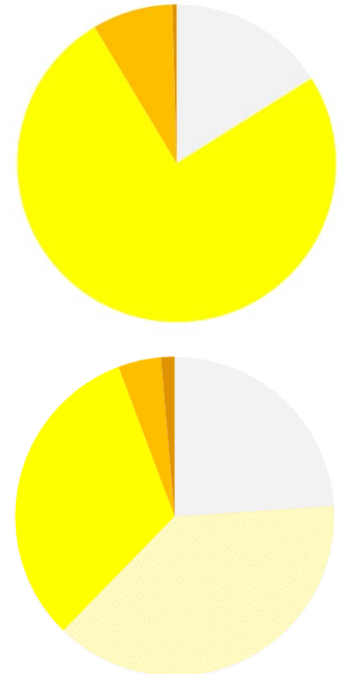

II/29. Megbecsültség

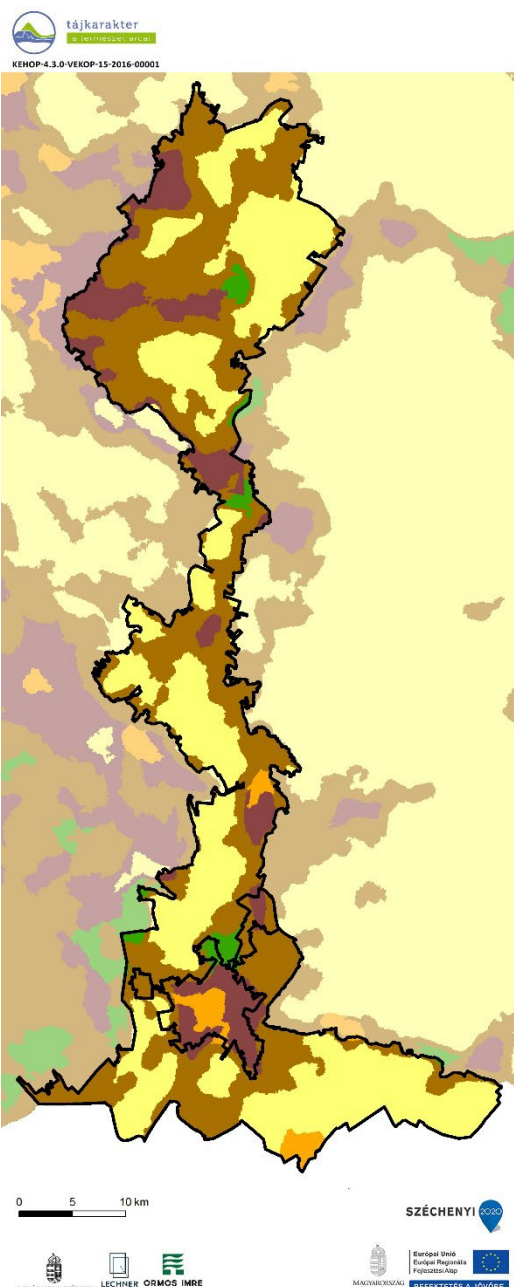

Megbecsültség	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó t	76,79	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	12,24	15,94%
2 - Alacsony	0,08	0,10%
3 - Mérésékelt	57,87	75,36%
4 - Számottevő	6,27	8,16%
5 - Jelentős	0,33	0,44%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%
Alsó-Tisza mente	1223,00	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	292,79	23,94%
2 - Alacsony	469,22	38,37%
3 - Mérésékelt	390,92	31,96%
4 - Számottevő	53,27	4,36%
5 - Jelentős	16,79	1,37%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%

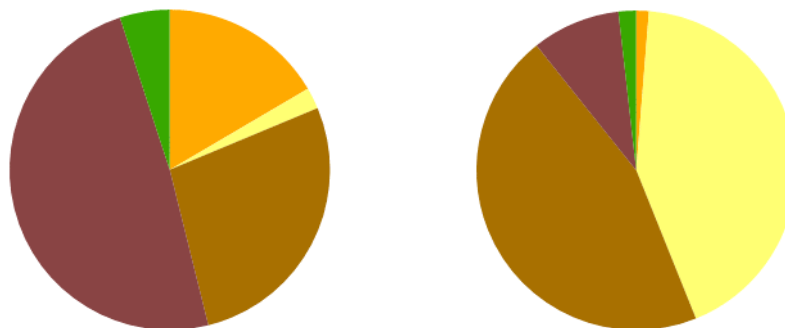

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/29. térkép)

II/30. Vizuális jellemzők

Vizuális jellemzők	Területarány (%)
Szeged agglomerálódó térsége	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	16,5
Átlátható, szegélyekben szegény területek	2,2
Átmeneti, közepesen zárt területek	27,4
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	48,8
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	5,0
Alsó-Tisza mente	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	1,3
Átlátható, szegélyekben szegény területek	42,6
Átmeneti, közepesen zárt területek	45,4
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	8,9
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	1,8

A tájat a szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek (49%) uralják. Kis mértékben az átmeneti, közepesen zárt területek (27%) is előfordulnak.

A tájat átlátható, szegélyekben szegény területek (43%) és átmeneti, közepesen zárt területek (45%) uralják.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/30. térkép)